

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 11029/2024
06.06.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Зорана Хацића и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиоца-противтуженог АА из ..., чији су пуномоћници Јасмина Срећковић и Микица Срећковић, адвокати из ..., тужене-противтужиље ББ из ..., чији је пуномоћник Санда Сувачар, адвокат из ..., ради вршења родитељског права, делимичног лишења родитељског права, издржавања и уређења начина личних односа, одлучујући о ревизији тужиоца-противтуженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 13/24 од 16.01.2024. године, у седници одржаној дана 06.06.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца-противтуженог изјављена против става првог изреке пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 13/24 од 16.01.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зајечару П2 233/22 од 29.09.2023. године, ставом првим изреке, усвојен је противтужбени захтев тужене-противтужиље да се заједничко малолетно дете странака ВВ рођена ...2017. године у ..., повери на самостално вршење родитељског права мајци туженој-противтужиљи ББ и одреди да ће пребивалиште малолетне ВВ бити у месту пребивалишта њене мајке у ... у улици ... број Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца-противтуженог којим је тражио да се заједничко малолетно дете странака ВВ повери њему на самостално вршење родитељског права и одреди пребивалиште малолетне ВВ у месту пребивалишта оца. Ставом трећим изреке, одбијен је противтужбени захтев тужене-противтужиље којим је тражено да се тужилац-противтужени делимично лиши родитељског права над заједничким малолетним дететом странака ВВ у делу одлуке о питањима која битно утичу на живот детета – промена пребивалишта детета, образовање детета и већи медицински захвати над дететом. Ставом четвртим изреке, усвојен је противтужбени захтев тужене-противтужиље, па је тужилац-противтужени обавезан да у издржавању своје малолетне ћерке доприноси месечним износом од 15.000,00 динара почев од 07.09.2022. године па убудуће док за то постоји законска обавеза или пресуда не буде измењена, до 10. у месецу за текући месец, док је заостале рате дужан да исплати

одједном са законском затезном каматом почев од доспећа сваке рате па до исплате. Ставом петим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужена да у издражвању своје малолетне ћерке доприноси месечним износом од 5.000,00 динара почев од 01.08.2022. године. Ставом шестим изреке, уређен је начин одржавања личних односа тужиоца-противтуженог са малолетном ћерком на тај начин што би малолетна ВВ проводила са тужиоцем-противтуженим сваки други викенд у месецу почев од петка у поподневним часовима (у складу са претходном најавом тужиоца-противтуженог), па до недеље у 20,00 часова, на тај начин што би тужилац-противтужени преузимао малолетну ВВ из домаћинства тужене-противтужиље и враћао у договорено време, тако што би малолетна ВВ са тужиоцем-противтуженим наизменично проводила државне и верске празнике почев од 09,00 часова првог дана празника до 20,00 часова последњег дана празника, тако што би непарне календарске године прву половину зимског распуста проводила код тужиоца-противтуженог, а другу половину код тужене-противтужиље, а наредне године обрнуто, тако што би првих 15 дана јула и августа месеца проводила код тужиоца-противтуженог, тако што би свој рођендан наизменично проводила са родитељем у временском периоду од 09,00 часова до 20,00 часова, као и што би код тужиоца-противтуженог проводила дан крсне славе тужиоца-противтуженог у временском периоду од 09,00 часова до 20,00 часова. Ставом седмим изреке, одређено је да свака странка сноси своје трошкове.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 13/24 од 16.01.2024. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца-противтуженог и потврђена пресуда Основног суда у Зајечару П2 233/22 од 29.09.2023. године у ставу првом, другом, петом и шестом изреке. Ставом другим изреке, укинута је првостепена пресуда у ставу четвртном и седмом изреке и у укинутом делу враћена првостепеном суду на поновни поступак и суђење.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац-противтужени је благовремено изјавио ревизију због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона парничном поступку - ЗПП („Службени гласник Републике Србије“ број 72/11 ... 10/23- други закон) па је оценио да ревизија тужиоца- противтуженог није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, странке су биле у ванбрачној заједници од 2015. године до 07.07.2022. године из које имају малолетну ћерку ВВ. Малолетна ВВ рођена је ...2017. године у Тужена се, по престанку ванбрачне заједнице, са малолетном ВВ преселила у ..., али малолетна ВВ не похађа предшколску установу, с обзиром на то да јој је пребивалиште и даље пријављено у ..., које не може да промени јер је тужилац дату сагласност за промену пребивалишта опозвао. Малолетна ВВ од раскида заједнице живота родитеља живи у породици мајке и са мајком ББ изградила је јаку емотивну везу и однос пун поверења и љубави. Мајка девојчици пружа сву потребну негу и бригу, обезбеђујући осећај сигурности, а имајући у виду нижи календарски узраст детета, мишљење Центра за социјалани рад је да је у тренутној

ситуацији, у најбољем интересу малолетне ВВ да буде поверена мајци туженој ББ, дајући модел виђења који од стране Центра за социјални рад у Новом Саду процењен као модел који је у интересу малолетне ВВ. Једностраном проценом родитељских способности тужиоца-противтуженог Центар за социјални рад у Зајечару утврдио је да је тужилац високо мотивисан да самостално врши родитељско право, да препознаје потребе детета да редовно одржава контакте са родитељем са којим не живи, да би у чувању малолетне ВВ имао подршку своје породице порекла, да је емотивно везан за малолетну ВВ и да са њом редовно одржава контакте након раскида заједнице живота са туженом, да поседује адекватне родитељске капацитете и лична својства и мотивацију за самостално вршење родитељског права над малолетном ВВ. Према синтетизованом налазу и мишљењу оба органа старатељства у поступку вршења родитељског права над малолетном ВВ произлази да малолетна ВВ од раскида заједнице живота живи у породици мајке, да је са њом изградила јаку емотивну везу и однос пун поверења и љубави, да мајка девојчици пружа сву потребну негу и бригу, обезбеђује осећај сигурности, а имајући у виду и нижи календарски узраст детета у тренутној ситуацији у најбољем интересу малолетне ВВ је да буде поверена мајци туженој-противтужиљи ББ. Утврђено је да тужена-противтужиља препознаје потребе детета да одржава лични однос са оцем, као и да је предложени модел виђења од стране Центра за социјални рад у Новом Саду у интересу малолетне ВВ.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су оценили да малолетно дете странака треба поверити на самостално вршење родитељског права туженој-противтужиљи и уредили начин одржавања личних односа детета и тужиоца-противтуженог. Иако оба родитеља имају очувану родитељску способност и живе у стамбеним и материјалним приликама у којима могу задовољити потребе малолетног детета, одлука о вршењу родитељског права је донета јер је малолетна ВВ емотивно везана за мајку.

По оцени Врховног суда, побијана другостепена пресуда у погледу одлуке о вршењу родитељског права заснована је на правилној примени материјалног права.

Чланом 3. став 1. Конвенције о правима детета прописано је да у свим активностима које се тичу деце, без обзира на то да ли их предузимају јавне или приватне институције за социјалну заштиту, судови, административни органи или законодавна тела, најбољи интереси детета су од првенственог значаја. Ставом 2. истог члана прописано је да се државе чланице обавезују да детету обезбеде такву заштиту и бригу која је неопходна за његову добробит, узимајући у обзир права и обавезе његових родитеља, законских старатеља и других појединаца који су правно одговорни за дете и да ће у том циљу предузети све потребне законодавне и административне мере.

Ова обавеза преузета је чланом 6. став 1. Породичног закона којим је прописано да је свако дужан да се руководи најбољим интересом детета у свим активностима које се тичу детета.

По оцени Врховног суда, имајући у виду цитиране одредбе Конвенције о правима детета, као и утврђено чињенично стање, правилан је закључак другостепеног суда да вршење родитељског права над малолетном ВВ треба поверити туженој-противтужиљи.

Према околностима конкретног случаја, насупрот наводима ревизије, нижестепени судови су правилно оценили најбољи интерес малолетног детета када су поверили мајци самостално вршење родитељског права, јер је са мајком развила однос пун поверења и љубави, са њом се осећа сигурно, развиле су велику емотивну блискост, а имајући у виду да је малолетна ВВ рођена 2017.године и да не постоје контраиндикације да се вршење родитељског права повери мајци.

Правилна је одлука нижестепених судова о уређењу и начину одржавања личних односа детета са оцем на основу одредбе члана 61. Породичног закона, јер омогућује малолетном детету и тужиоцу противтуженом довољно заједничког времена за очување и развијање међусобних односа, који су несумњиво битни за потпуни психофизички развој детета.

Неосновани су наводи ревидента да је у конкретном случају суд требало ради правилног утврђивања чињеница да одреди форензичко-психијатријско вештачење, јер из несумњивих и синтетизованих налаза органа старатељства не произилази потреба за утврђивањем чињеница путем форензичко-психијатријско вештачења.

Другостепени суд је, насупрот наводима ревизије, за своју одлуку дао јасне и потпуне разлоге које Врховни суд у свему прихвата.

На основу члана 414. Закона о парничном поступку Врховни суд донео одлуку као у изреци пресуде.

**Председник већа – судија
Весна Субић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**